



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCCXLVII. ad annum MDXXVII.

Parisiis, 1644

Alia Prorogatio Sessionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15644

attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, anno incarnationis dominicæ millesimo quingentesimo duodecimo, quintodecimo Kalendas Maii, pontificatus nostri anno nono.

ALIA PROROGATIO SESSIONIS.

SUCCESSIUE vero idem dominus noster papa ad alium certum terminum Concilium prædictum prorogandum duxit, & prorogauit, prout in Breui apostolico desuper confecto plenius continetur, cuius quidem tenor ad verbum de verbo sequitur, & est talis.

Iulius papa secundus, ad futuram rei memoriam.

Romanus pontifex dominici gregis suprema sibi dispositione commissi curam agere studens, ea quæ pro vniuersalis ecclesiæ reformatione, & eiusdem gregis vtilitate, ac catholicæ fidei & reipublicæ Christianæ exaltatione, certo præfixo tempore fieri ordinauerat, nonnunquam ad aliud breue tempus, subsistente causa, libenter prorogat & extendit. Nuper siquidem cupientes generale Concilium in alma Vrbe nostra apud Lateranum, vbi plurima Concilia habita fuerunt, iuxta deliberationem & ordinationem per nos de fratrum nostrorum sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium consilio & assensu factam, die Lunæ decimanona præsentis mensis Aprilis, quæ fuit feria secunda post octauam festi resurrectionis Domini nostri Iesu Christi proxime præteriti, auctore Domino celebrare, vt illa in eo statuerentur & fierent, quæ cederent ad laudem Dei & ecclesiæ exaltationem, vnitatem & reformationem, ac schismatum & hæresum totalem extirpationem, fideliumque pacem & salutem, ac bonum publicum ecclesiæ sanctæ, huiusmodi venerabilibus fratribus nostris patriarchis, archiepiscopis, episcopis, monasteriorum abbatibus & prælatis, omnibusque aliis ecclesiasticis vel sæcularibus, etiam regibus & principibus, ceterisque personis, quæ de iure vel consuetudine in congregationibus generalium Conciliorum solent interuenire, cessante legitimo impedimento, de quo legitime docere tenerentur per se vel alios idoneos

ANNO
CHRISTI
1512.

pa

nuntios, procuratores, vel oratores legitima mandata habentes, sub excommunicationis, aliisque de iure vel consuetudine, aut alias non accedentibus ad generale Concilium indictum infligi solitis poenis, per quasdam mandauimus, vt ad ipsum Concilium Lateranense accedere, ac vsque ad dicti Concilii conclusionem & dissolutionem, per nos vel auctoritate nostra faciendam, in dicta vrbe morari deberent. Nec non carissimos in Christo filios nostros, & eiusdem Romanae ecclesiae filios, Maximilianum in Romanum imperatorem electum, ceterosque Christianorum reges illustres, duces, marchiones, comites, & alios nobiles, in virtute sanctae obedientiae rogauimus, hortati fuimus & monuimus, vt opem & operam adhiberent efficaces, quod omnes & singulae tam ecclesiasticae quam saeculares personae in eorum regnis, ducibus & dominiis consistentes, quae in generalibus Conciliis de iure vel consuetudine interesse consueuerunt, ad Concilium Lateranense huiusmodi, cessante impedimento praedicto, accederent, ac locum apud Lateranum pro Concilio huiusmodi habendo praeparauerimus, ac pro reformatione praedicta statuenda puro corde & recta voluntate adimplere proposuerimus, ac carissimorum in Christo filiorum nostrorum Ferdinandi Aragonum & vtriusque Siciliae, ac Henrici Angliae, & aliorum regum illustrium literis intelligeremus, episcopos & alios praelatos regnorum & dominiorum suorum ad Concilium per nos indictum huiusmodi venire, & in itinere esse, ac propter conflictum apud ciuitatem nostram Rauennae Romandiolae prouinciae nuper habitum, vbi magna hominum strages secuta fuit, non solum rei militari operam dantes, verum etiam incolae & habitatores illarum partium ad praedam intenti existerent, & propterea praelati & alii ad Concilium huiusmodi venientes, sine magno incommodo & discrimine transire non valerent, viarumque itinera tuta non essent, ac dies Lunae, in qua Concilium per nos indictum huiusmodi inchoari, ac praelati & ceteri huiusmodi Concilio interesse debebant, instare nosceretur, ipsique praelati tunc non venissent, & propterea remorari cogerentur: nos habita super his cum praefatis venerabilibus fratribus nostris matura deliberatione, ac de ipsorum communi consilio & assensu, per alias

ANNO
CHRISTI
1512.

nostras literas tempus Concilii celebrandi huiusmodi, ad hoc vt archiepiscopi, episcopi & prælati, & abbates, & alii ad Concilium huiusmodi accedentes, & in itinere huiusmodi existentes, inchoando Concilio interesse possent, ad Kalendas Maii proxime futuras prorogauimus, prout in singulis nostris literis plenius continetur. Cum autem terminus prorogationis huiusmodi instare noscatur, & causæ prorogationis huiusmodi non solum non cessauerint, verum etiam noui incendii, quod prope Urbem exoriri inceperat, & in dies magis augeri formidabatur, extinctiõni summa diligentia operam dare studuerimus: nos itaque habita super his cum præfatis venerabilibus fratribus nostris matura deliberatione, ac de ipsorum consilio & assensu, Concilii celebrandi tempus prorogatum huiusmodi, vt præfertur, ad festum inuentionis sanctæ crucis, quod erit tertia Maii proxime futuri, auctoritate apostolica tenore præsentium prorogamus pariter & extendimus.

Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die vigesima nona Aprilis 1512. pontificatus nostri anno nono.

Postmodum vero lectis supradictis bullis, idem reuerendissimus dominus Alexander profecutus est eamdem schedulam tenoris infra scripti.

Statuto itaque tempore congregati per Dei gratiam vna cum venerabilibus fratribus nostris sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalibus, & nostra curia, præsignato in loco Lateranensis ipsius basilicæ, de sacræ Synodi huius consilio, publicæ fidelium paci, catholicæ fidei propagationi, & reformationi vniuersalis ecclesiæ, nec non hæreticæ prauitatis nuper exortæ extirpationi intendentes, quia non satis in re tam ardua & ponderosa per se consilia humana sufficiunt, nisi diuinum adsit auxilium, ab ipso per orationes & cultum Dei fumentes initium, hoc sacro generali approbante Concilio statuimus, vt hac ipsa die *speciali ad hoc constituta celebretur Missa, quemadmodum est per Dei gratiam celebrata: quam etiam iussimus & in hac & in singulis aliis collegiatis, tam sæcularibus quam regularibus vrbis Romæ ecclesiis semel in hebdomada, videlicet feria secunda, sacro hoc durante Concilio celebrari. Vtque

Concil. Tom. 34.

R ij

feruentius eiusdem sacri Concilii celebrationi fideles affi-
stant, ampliori se gratiæ munere sentientes resectos, omni-
bus vere pœnitentibus & confessis, videlicet sacerdotibus
easdem Missas celebrantibus, pro singulis Missis annos tres,
interessentibus vero duos de iniunctis eis pœnitentiis in
Domino relaxamus in forma ecclesiæ consueta. Ad cuius
Missæ etiam celebrationem hortamur venerabiles fratres
nostros sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, nec non patri-
archas, archiepiscopos, episcopos, & dilectos filios abbates,
ceterosque in sacerdotali ordine cõstitutos, vt & ipsi ad im-
petrandum diuinum auxilium cum deuotione singulis se-
ptimanis prædictam Missam celebrent semel, quibus cele-
brantibus & celebrationi interessentibus similes gratias lar-
gimur. Hortamur in Domino etiam omnes & singulos qui
Christi nomine censentur, vt ad consequendum inceptæ
rei prosperum successum & optatam consummationem,
diligenter precibus, orationibus, ieiuniis, elemosynis, aliis-
que piis operibus velint insistere, vt Deus nostra & ipsorũ
humilitate placatus, dignetur felicem exitum huic sacre
congregationi concedere. Insuper, quia veterum Conci-
liorum & patrum sanctorũ instituta nos monent, vt a con-
cernentibus catholicam fidem sacra incipiatur Synodus, &
seruandam esse laudabilem consuetudinem censeamus, at-
tendentes talia propter eorum arduitate & pondus, dili-
gentiam & spatium temporis capax exigere, hortamur om-
nes & singulos literarum peritiam habentes, quibus huic sa-
cro generali Concilio interesse continget, vt diligenter se-
cum & cum aliis illa cogitent atque tractent, quæ eis vide-
buntur ad hanc rem vtilia & opportuna, & cum primum
commode poterunt, illa ad nostram huiusque sacre Syno-
di notitiam referant, vt tempore opportuno terminari pos-
sint, quæ tenenda vel repudianda pro vtilitate & ipsius ca-
tholicæ fidei incremento videbuntur. Hortamur propter-
ea congregatos hic omnes, aliosque ad Synodum hanc sa-
cram venturos, vt cogitare diligenter velint, deinde propo-
nere ea per quæ possit etiam congregatio catholicorũ ad
debitam reformationẽ & tranquillitatem optatam Deo iu-
uante perducere. Nostræque intentionis & mentis est, vt om-
nes hac causa congregati cum omnimoda libertate dicere,
consulere & facere omnia & singula quæ ad præmissa pu-

ANNO
CHRISTI
1512.

tauerint pertinere, possint & valeant, iuxta aliorum Conciliorum antiquorum consuetudinem. Vt autem notus sit omnibus modus, qui in sacrae huius Synodi processu erit seruandus, tam quoad ea quae dicenda terminandaque erunt, quam quoad confessum & gestum, iuxta tenorem Canonis Toletani, erit hic norma notata.

Tolet. XI.
cap. I. qu. 4.
In loco.

In loco benedictionis confidentes sacerdotes Domini, nullis debent aut indiscretis vocibus perstrepere, aut vllis tumultibus perturbari, nullis etiam vanis fabulis & risibus agi, & quod deterius est, obstinatis disceptationibus tumultuosas voces effundere. *Si quis enim*, vt ait apostolus, *religiosum se putat, non refrenans linguam suam, sed cor suum seducens, huius vana est religio.* Cultum enim suum iustitia perdit, quando silentia iudicii obstrepentium turbatio confundit, dicente propheta: *Erit enim cultus iustitiae, silentium.* Debet ergo, quidquid aut confidentium consultationibus agitur, aut a causantium parte proponitur, sic mitissima verborum relatione proferri, vt nec contentiosis vocibus * sensus audientiam turbent, nec iudicium vigorem de tumultu eneruent. Quicumque ergo in conuentu Concilii haec quae praemissa sunt, violanda crediderit, & contra haec interdicta, aut tumultu, aut contumeliis vel risibus Concilium conturbauerit, iuxta legis diuinae edictum, quo praecipitur: *Eiice derisorem, & exhibet cum eo iurgium*: cum omni dedecore * de confessione abstractus, a communi coetu recedat, & trium dierum excommunicationis sententiam perferat. Quoniam vero communiter contingere potest, quod aliqui ex confidentibus non erunt in sedibus debitis collocati, eodem sacro approbante Concilio decernimus, quod ex sessione huiusmodi nulli ecclesiasticae vel saeculari personae praedictum generetur. Quia etiam ad prosecutionem huius generalis Concilii ministri & officiales idonei requiruntur, hoc eodem sacro approbante Concilio, infra scriptos spectatae fidei sufficientesque viros ad ipsa ministeria deputauimus, videlicet: In primis dilectum filium nobilem virum Constantinum Conunatum Macedoniae ducem, Achaiae principem, generalem Concilii custodem, conseruatores almae Urbis & officiales Romanos loci ipsius Concilii. Milites autem Hierosolymitanos, perfo-

Jacob. 1.

Isa. 32.

Prover. 22.

* sensus
audien-
tium con-
turbet,
nec iudi-
cii vigo-
rem

* et. & co-
fusione

næ nostræ curam habere volumus. Item dilectos filios Nicolaum Lipamanum, Franciscum Spinulam, Alphonsum de Lerma & Paulum de Cesis, notarios nostros, qui videndi omnes scripturas quæ in eodem Concilio fient, curam habeant specialem, ita quod concorditer & ordinate fiant, sicut decens est, & omnibus ordinatis in præfato Concilio se subscribant. Nec non dilectos filios magistrum Benedictum Trulleti, Bernardum Sculteti, Bernardinum de Conteras, Franciscum de Atauantis, præfati Concilii notarios & scribas, qui notariis supradictis subalternent. Item dilectos filios Thomam Phædrum bibliothecæ nostræ præfectum, & Bartholomæum Salicetum, eiusdem Concilii secretarios: nec non dilectos filios Iacobum Simonetam causarum sacri palatii auditorem, Hieronymum de Genutiis apostolicæ cameræ auditorem, Aluarottum de Aluarottis literarum apostolicarum abbreviatorem ex maiori parco, Manilium Rabbum acolytum capellæ nostræ, scrutatores votorum. Quorum duo ex vna, alii vero ex altera præfati Concilii parte vota scrutentur, & cum ipsis duo ex eisdem notariis, & duo ex scribis supradictis in votorum scrutatione semper debent interesse. Dilectos filios Paulum Plancam, Iustinum de Carosis fiscalem, Angelum de Cesis, Ioannem Baptistam de Senis, Melchiorem de Bardafinis, aduocatos; Marianum de Cuccinis fiscalem, Thomam Regis & Bernardum Mocharum procuratores. Locorum autem assignatores, Paridem de Grassis, & Baltassarem Nicolai Viterbientem, magistros ceremoniarum volumus * loca assignare debentibus in Concilio sedere. Si qua vero legenda occurrerint sessione sequenti, venerabilem fratrem archiepiscopum Spalatensem ei muneri deputamus.

LECTA itaque schedula huiusmodi, idem reuerendissimus dominus Alexander petiit ab omnibus, si placebant eis contenta in schedula: & omnes annuerunt, quod sic, nemine discrepante. Deinde infra scripti officiales in supradicta schedula contenti, ad pedes præfati sanctissimi domini nostri, tactis sacrosanctis scripturis, præstiterunt corporale iuramentum, & quilibet eorum præstitit, de

ANNO
CHRISTI
1552.* f. c61.
& loca

ANNO
CHRISTI
1512.

ANNO
CHRISTI
1512.

ANNO
CHRISTI
1512.

* Frege-
panibus,

fideliter exercendo officia eis commissa: videlicet, reuerendus pater dominus Alphonsus de Lerma, & Paulus de Cesis, protonotarii apostolici de numero: dominus Aluaro de Aluaro, literarum apostolicarum de maiori parco abbreviator: excellentes iuris vtriusque doctores, domini Paulus de Planca, Iustinus de Carosiis, Angelus de Cesis, Ioannes Baptista de Senis, & Melchior de Bardafinis, aduocati; dominus Bernardus Mocharus, & Thomas Regis, procuratores: domini Bernardus Sculteti, & Bernardinus de Conteras, scribe: excellens iuris vtriusque doctor dominus Paulus de Capozuchiis, & nobiles domini Iacobus de * Fragapanibus, & Petrus Pauli de Vechis, Urbis almæ conseruatores: & dominus Fabricius de Careto, Sixtus de Ruuere, Petrus Grimanus, priores & milites ordinis sancti Ioannis Hierosolymitani. Et deinde idem sanctissimus dominus noster Iulius commisit reuerendissimo domino Raphaeli episcopo Ostiensi, cardinali sancti Georgii, sanctæ Romanæ ecclesiæ camerario, vt reciperet & iurare faceret officiales absentes in prædicta scheda contentos, præsentibus magistris ceremoniarum, &c. Et hæc fuerunt pro prima sessione.

Insuper idem reuerendissimus dominus Alexander cardinalis, de mandato præfati domini statuit & pronuntiavit secundam sessionem fieri debere die Lunæ sequentis hebdomadæ, quæ erit decimasextima huius mensis, in qua tractabitur de annullatione gestorum in conuenticula fatanæ & Conciliabulo Mediolanensi, seu Pifano, super quo cogitare deberent. Super quibus omnibus & singulis magister Thomas Regis procurator fieri petiit per protonotarios & notarios ad hoc deputatos publicum & publica, instrumentum & instrumenta.

Tenor vero sermonis & orationis habitæ per reuerendum patrem dominum archiepiscopum Spalatensem, præfente sanctissimo domino nostro & reliquis patribus Concilii in habitu consueto prælatorum, videlicet, cum pluuiali sericeo & mitra, ascenso ambone consueto, sequitur, & est talis.

*Thomas Niger canonicus, archipresbyter & vicarius Spalatensis,
doctissimo & integerrimo M. Marulo nobili
Spalatensi, salutem.*

ANNO
CHRISTI
1511.

Cum urbem Romam sanctorumque reliquias ex voto inuisere statuissem, eo tunc temporis euocatum ad Concilium Lateranense Bernardum Zane archipræsulem nostrum Spalatensem operæprecium visum est comitari. Quo cum longo postliminio tandem peruenissem, peragratis omnibus pene sanctorum facellis, eorumque sacris reliquiis ex Christianorum instituto adoratis, contigit interfuisse orationi ab eodem archipræsule nostro luculentissime peroratae coram maximo pontifice Iulio I. ceterisque patribus ex industria in Lateranensis ecclesiæ Synodo, ad id in prima sessione congregatis. Quam quidem orationem, M. Marule, amicorum doctorumque virorum rarissime, ad te præcipue mittere visum est, ut, cui tu, in illo tuo præclaro opere de imitatione Christi, eruditionis atque ingenii laudem tribuisti singularem, dignumque censuisti, cui ipsum opus præcipue dedicares, eius nunc non minus commendes erga rempublicam Christianam studium atque curam, cum perspexeris, qualibus ipse argumentis, quanta animi verborumque concitatione totus in eo sit, ut bella inter Christianos principes exorta sedentur, ut vnusquisque suis limitibus contineatur, ut hæresis schismataque extirpentur, ut pax reddatur ecclesiæ, ut tandem aduersus communes fidelium persecutores Turcas communia Christianorum arma sumantur. Talia tu cum legeris, putabis illum non in auditorio ac frequenti confesso celeberrimorum virorum verba facere, sed in acie totum versari, arma tractare, buccina militari concrepare: tam acer est in dicendo, tam vehemens in exhortando, tam efficax in suadendo: sed omissa actione, pronuntiationem vehementiamque verborum Demosthenis Æschinisque, sua verba trutinantium, crederes. Quod nequaquam auderem adstruere, nisi & orationi prius peroratae, quam pene demandatae, ipse interfuissem, & ab omnibus fere qui interfuere, commendatissimam cognouissem. Nam & tunc totius pene sacratissimi theatri applausu est excepta,

ANNO
CHRISTI
1512.

cepta, & postea omnium qui eam legerunt, seu audierunt, rotundo ore celebrata, ac doctissimi cuiusque sententia commendata. Magisque eius eloquii venustatem vehementiamque admirantur, qui philosophiæ insuper & theologiæ peritissimum eum esse non ignorant. Rarum enim est, vt quis ad tam ingenuas, tantæque difficultatis artes etiam rhetoricam examussim adiecerit. Illud etiam non in vltimis archipræfulis nostri laudibus computandum censeo, vt qui in ecclesia sua metropolitana, in prædicatione annuntiationeque diuini verbi per totam pene quadragesimam indefesso gradu, ac veluti quodam continuato virtutum pariete, a nullius ordinis religionisque professore se passus est superari, in orando etiam eisdem professoribus præferri merito & debuit & meruit, cum prælatorum, non monachorum, id præcipue sit muneris: sed quibus mores quoque hominis, sicut nobis, liquido innotescunt, nihil in eo desiderari aiunt, vel quod ad eruditionem, vel quod ad vitam pertineat. Idem te de ipso iam pridem sentire non dubito. Eo etiam magis in eo tantas fortunæ dotes mirandas censeo, quod & nobilitate præcipua splendescens, & opibus non immodicis pollens, in gremio luxuriantis fortunæ molliter educatus, literas non est aspernatus, nec eruditos eruditorumque consuetudinem fastidienter illudit. Nam bona mens bonaque fortuna rarenter copulantur. Quotus enim quisque ex globo nobilium eloquentiæ studet? quotusquisque aut eruditus est, aut eruditionis assertor? E contrario complusculos videas (de nobilibus opulentioribusque loquor) qui vbi occeperint adolescenturire, se totos dedant dedicentque belluinis voluptatibus, quibus literarium gymnasium carcer est, doctrina supplicium; qui spretores sunt studiorum, osores studiosorum. At archipræful noster in amplissimis, vt prædixi, fortunarum bonis constitutus, præcipuo Veneti senatus genere præfulgens, stemmata suorum tum summorum pontificum, tum cardinalium patriarcharumque affatim numerans, a teneris, vt Græci aiunt, vnguiculis ad hanc usque ætatem, literarum studia scienter amplexus est, datque iugiter operam, vt natalium suorum splendor eruditione magis illustretur, quam genere. Verumtamen, vt re-

uertamur, vnde digressi sumus, cum orationem quam mittimus, mi Marce, perlegeris, quod intra te fortasse tacitus sentis, etiam verbis scriptisque in publicum securus dabis; delectabitque te ab eo plurimum amari, quem plurimum laudas: imo qui iam multorum ore celebratur vbique & extollitur, adeo vt nemo sit, qui dubitet, ex oratione suafuque suo pontificem maximum Iulium, compositis ecclesie rebus, & his quæ per tyrannos erant occupata, reparatis, continuo expeditionem indicturum in Turcas, omnesque Christianorum principes, qui ad hanc vsque diem dormitauerunt, simul & dormierunt, veluti ex somno Endymionis excitaturum, conuocaturumque ad eam perficiendam, vt qui Christiano nomini tam infensi infestique sunt, ipsius Christi vicarii inuictissimi auspiciis profligentur. Etenim si nemo priorum pontificum æque ac iste magnas res aut aggressus sit, aut felicissime gesserit, cur non speremus, ipso duce, & hoc futurum? Oremus igitur, vt qui pontifici maximo Iulio secundo tantæ gerendæ rei contulit voluntatem, non deneget facultatem. Ceterum felix Spalatina ciuitas patria nostra, cui Bernardus Zane contigit archipræsul, qualem & habere iucundissimum est, & habuisse gloriosum. Vale. Ex Vrbe quinto Idus Maias, millesimo quingentesimo duodecimo.

Bernardi Zane Veneti patricii, artium doctoris & sacre theologiae magistri, archipræsulis Spalatensis, oratio habita in prima sessione Concilii Lateranensis, præsentate Julio secundo pontifice optimo maximo.

Solent hi qui coram singulis principibus, priuatique confessibus orationem habent, beatissime ac sacratissime pontifex maxime Iuli, loci, temporis ac personarum rationem, venerandumque conspectum in sui excusationem adducere, si minus concinne, minusve eleganter verba facerent, seu in media oratione deficerent. Ego vero, qui coram te, hoc est, coram totius orbis principe & vero Christi vicario, in excelssimo humani generis fastigio posito, coram tot sapientissimis pontificibus, tot doctissimis prælatis & magistris, tot tantisque principibus, ac vt vnico verbo verum fatear, coram toto terrarum orbe

ANNO
CHRISTI
1512.

sum verba facturus, non dicam, vt fieri solet, quo me ver-
tam? sed quo animo, quibus viribus, quo dicendi genere,
qua demum memoria tantum oneris sustinere, ad finem-
que perducere valeam, nescio. Ad loci, temporis & perso-
narum rationem, grauitatem, rarissimum augustissimum-
que conspectum, accedit rei de qua dicturus sum, magni-
tudo, amplitudo & dignitas maxima. Non enim vnum
dicendi genus sese mihi offert, sed omnia simul: non de
vnius personæ dignitate vel statu, non de vnius prouin-
ciæ conseruatione, non de terrarum orbe tantum, sed de
diuinis humanisque rebus, de rerum omnium principe
& moderatore Deo optimo maximo, de eius vicario sum-
mo sanctissimoque pontifice, de vtraque ecclesia mili-
tante & triumphante, de eius firmissimis cardinibus, de
principibus, de cælo ac terra denique sum verba factu-
rus. Quæ omnia sicuti ardua sunt, impossibiliaque viden-
tur vni quamuis consummatissimo ad pronuntiandum ac
perorandum, ita me recreat & reficit summa benignitas
sanctitatis tuæ, sacratissime pontifex, qui vtpote humanissi-
mus munificentissimusque, non tam oblatum officium,
quam animum quo offertur, inspicias & perpendis. Sus-
cepi igitur a sanctitate tua demandatum munus ea men-
te, eo animo, vt si ad optatum finem perducere non va-
luero, intueatur saltem tua beatitudo animi mei prom-
ptitudinem, desiderium, voluntatem. Ignoscent præter-
ea omnes hi sapientissimi patres, si ego præ ceteris ad
munus hoc difficillimum subeundum ab eadem tua bea-
titudine selectus fuerim, quandoquidem id non incon-
sulto euenit. Sanctitas enim tua non tam viri doctrinam
& eruditionem, qua hi omnes facile præstant, quam sum-
ma dignitate, vtpote metropolitana, summorumque pon-
tificum affinitate insignitum, & tuæ sanctitati ab ineunte
pueritia summo studio, obseruantia & deuotione obno-
xium prælegit. Verum quia instabile, insolidum & cadu-
cum est fundamentum, quod supra firmam petram iactum
non fuerit, ideo a diuinis auspicabimur, nec dimittendo
Patrem Filiumque diuinum, Spiritum sanctum, ambo-
rum nexum, submissa ac reuerenda voce inuocabimus:
Veni creator Spiritus, mentes tuorum visita, imple su-
perna Patris & Filii gratia, quæ tu creasti pectora. Amen.

2. Par. 6.

Salomonis verba initium orationis meæ aptum idoneumque mihi propono, beatissime ac sacratissime pontifex maxime, dicentis: *Ad hoc facta est domus tua, ut respicias orationem serui tui, & audias preces quas fundit famulus tuus coram te, & aperias oculos tuos super domum istam diebus ac noctibus, super locum, in quo pollicitus es, ut inuocaretur nomen tuum, & exaudires orationem quam seruus tuus orat in eo.* Exaudi, inquam, orationem meam, imo nostram, summe Deus, æterna veritas, vera caritas, & cara æternitas, vniuersi mens: qui quidquid videmus, & quidquid non videmus, existens, per immensas mundi partes vniuersamque naturam commens, omnibus animantibus vitam præstas; orbem vniuersum quem condidisti, summa ac ineffabili prouidentia assidue gubernas, & ita gubernas, vt excellentiori quodam modo nos, hoc est rationalem creaturam, quam cetera, ames & conserues. Quam quidem amoris & protectionis præstantiam, sacratissime pontifex, in tribus potissimum licet intueri. Primo equidem nos propter nosmet, cetera vero non propter seipsa, sed ob rerum naturas & species conseruandas, amat & tuetur. Secundo, ita nobis consulit, vt nosmetipsos nobismet consulere permittat: cetera vero ab ipso summo rerum principio reguntur, in finesque proprios diriguntur. Tertio demum cetera omnia ad nos, nos item ad seipsum decreuit & ordinauit, tamquam ad finem, quietem, perpetuamque nostram felicitatem, quam baptizatis credentibusque repromisit, testibus Marco & Ioanne. Baptizatis equidem, ob sacramentum ab ipso in Iordane institutum, vt veterum macularum sordibus ablutis, nouum hominem indueremus in Christo Iesu Domino nostro, testante Apostolo: *Sicut per vnus delictum in omnes homines in condemnationem, sic per vnus iustitiam in omnes homines in iustificationem vitæ.* Credentibus vero, vt per duodecim articulorum, decemque præceptorum, ac ineffabilis incomprehensibilisque vnitatis & Trinitatis diuinæ fidem, tamquam religionis sanctissimæ fundamentum & veritatis vinculum, ad veram sempiternamque vitam certissime deducemur, eodem Apostolo constantissime asseuerante, fide aptata esse sæcula verbo Dei, sine fide impossibile esse Deo placere. *Oportet enim accedentem ad Deum credere quia est.* Cu-

Rom. 5.

Heb. 11.

Ibidem.

ANNO
CHRISTI
1512.

ius quidem fidei nostræ præstantiam, excellentiam, dignitatem & veritatem probare nec possum, nec debeo. Non equidem possum, quia supra humanam rationem, vtpote diuinitus reuelata, consistit. Non debeo, quia nimis elatus, nimisque mihi de me promittens profecto iudicaretur, si id probare conarer, quod tot doctissimi & sanctissimi patres per tot annorum curricula firmissime asseuerarunt. Quod item firmissime tenet sanctitas tua, pater beatissime, tamquam caput & dominus: tenent & hi sapientissimi patres, Christianissimi reges & principes, & respublica nostra Veneta, quæ sanguine & vita propria, nedum opibus & diuitiis, per octoginta ferme annos contra immanissimos Turcas fidem ipsam facile comprobauit, quam demum firmissime tenet magna orbis terrarum pars. Sed duo silentio præterire non possum, quæ eandem fidem nostram stabiliant & muniunt. Alterum, tot doctissimorum & sanctissimorum patrum conuersio, qui inanes fabulas fallacesque ritus quibus iam assueti & adstricti tenebantur, non dimississent, nisi eandem fidem nostram certam, indubitam & diuinam inspexissent. Et vt ceteros dimittam, ne modum excedat oratio, proponite vobis, patres, Paulum apostolorum principem, electionis vas, humanarum & diuinarum rerum scientissimum, quem Christianam religionem mirifice insequentem vnica de celo vox, vt testatur Actuum caput nonum, ad Christum deduxit. Ipse quoque 2. Cor. 12. testatur, se vsque ad tertium cælum, id est, vsque ad ipsam ineffabilem Trinitatem intuitiue contemplandam raptum extitisse, vt & ipsius Trinitatis, & omnium inde pendentium fidem firmissime stabiliret. Proponite & vobis Augustinum Africanum Tagastensi vrbe oriundum, qui Christianæ religionis oppugnator acerrimus Ambrosium doctissimum Mediolani antistitem intuens disputantem, sacrum baptismum suscepit e manibus eius, dicentis: Te Deum laudamus: ipsoque Augustino respondente, Te Dominum confitemur. Quem bene & optime confessus est in mille & pluribus excellentissimis & eminentissimis voluminibus, & potissimum in libris Trinitatis, de fide ad Petrum, & Retractionum. Accedit & alterum non minoris efficaciam argumentum. Post Christi veri Domini, Dei, mediatoris, reparatoris & redemptoris nostri natiuitatem, passionem,

resurrectionem & ascensionem, vbi prisca illa inania & vanissima omina, ressonsa & oracula? vbi idolorum templa? vbi vanissimi ritus? vbi sacris initiati, vel potius profanis dehonestati sacerdotes? Non hæc omnia iam in visceribus totius humani generis insita & stabilita, non, inquam, hæc omnia tam facile credere potuissent, nisi firmissimæ, constantissimæ ac indubitatissimæ veritati, hoc est, orthodoxæ fidei, catholicæ & apostolicæ disciplinæ, cuius tu, sacratissime pontifex, in terris vicarius & caput existis, ac vna cum sacris cardinalibus, pontificibus, sacerdotibus, catholicisque principibus ipsam Christi ecclesiam militantem constituis. Sicut enim humanum corpus ex capite multisque membris conficitur ad diuersa naturæ munera obeunda, ita & ecclesia militans ex te sanctissimo pontifice tamquam capite, ceterisque Christicolis tamquam membris integratur, testante Apostolo: *Sicut in vno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent; ita multi vnum corpus sumus in Christo.* Et alibi: *Sicut enim corpus vnum est, & membra habet multa; ita Christus vnus est, & in vno spiritu omnes nos in vnum corpus baptizati sumus, siue Iudæi, siue gentiles, siue serui, siue liberi: & omnes in vno spiritu potati sumus.* Huius autem corporis & ecclesiæ sub Christi vexillo militantis potestas, libera amplissimaque iurisdic-tio & habenæ, tuæ sanctitati, sacratissime pontifex, sunt demandatæ, non quidem per internuntios, siue prophetas, seu apostolos, vel sanctos alios, sed ab ipsa prima veritate Iesu Christo vero Domino & Deo nostro, dicente Petro,

Locus mu-tilus.

Rom. 12.

1. Cor. 12.

Matth. 16.

Ioan. 21.

ANNO
CHRISTI
1512.

ANNO
CHRISTI
1512.

modestiam, temperantiam, liberalitatem, iustitiam, ceterasque animi & corporis virtutes commutabuntur? Hic est, inquam, pastus ille, qui nos vera Christi membra, non subdititia; vigorosa, non inania; recta, non obliqua efficiet: qui demum nos de militante deducet ad triumphantem ecclesiam, quam beatissimi nos tam corpore quam animis in beatifica illa & Christi benedicti veri Dei nostri intuitiva visione constituemus, ubi felici æternitate & æterna felicitate perfruemur. Verum, pater sanctissime, duo sunt, quæ nos in militante ecclesia potissimum perturbant, & a triumphante retrahunt & deuiant: alterum, dominandi cupiditas, luxuria & ambitio: alterum, & id perniciosissimum, hæresis infidelitasque. Vtrique debet sanctitas tua, debemus & nos omnes totis viribus, toto mentis affectu occurrere, ne vniuersalis ecclesiæ status deturpetur, dehonestetur, confundatur. Priori quidem optime consultum erit, si Concilium istud, quo te præsentem, pater beatissime, nihil est maius in terris, decreuerit, imperauerit, sanxerit, ut omnes principes finibus suis contenti, magis ultra non progrediantur: uti possident, possideant castra, oppida, vrbes, regiones, quarum possessionem ipsa temporum diuturnitas, nullo interim reclamante, propriam fecit. Quæ vero vi, sæuissimis & iniustissimis armis, in oculis maxime tuæ sanctitatis diripere, dilaniare, reddant, restituant. Sic dominandi cupiditas cessabit, sic sanguis innoxius puerorum & innocentum non effundetur: sic virginum, matronarum pudicarum, & (proh scelus) etiam Deo dicatarum honos, pudor, virginitas non corrumpetur, non violabitur, non postergabitur: sic incendia, rapinæ & violentiæ cessabunt: sic denique Christianus Christiano, fidelis fideli, frater fratri non succensebit, non comminabitur, non insidiabitur. Hæc sunt, beatissime ac sacratissime pontifex, amplissimi & sapientissimi patres, quæ vobis, celeberrimo augustissimoque confessui vestro supplicant, quæ a vobis auxilium exposcunt, quæ quotidie sine intermissione proclamant: Succurre, pater sanctissime, succurre orthodoxa & apostolica fides, succurre, inquam, miseris, adiuua pusillanimes, refoue debiles. Detineret me profecto istarum calamitatum prolixior commemoratio, nisi in dicendo mihi modus haben-

dus esset: tum, ne tanta tua audiendi facilitate viderer abuti, pater beatissime: tum, quia his maiora potioraque me expectant & vocant, quæ paucissimis breuissimisque abfoluam. Officit nobis deinde alterum, & nos vniuersalemque ecclesiam magnopere perturbat, hæresis infidelitæque. Hæresis ab electione dicta, teste diuo Hieronymo, plures inducit ad eligendam disciplinam quam meliorem existimant, catholicam & apostolicam dimittentes, diuersos errores seminantes, schisma interponentes: quod quam perniciosum & detestabile reperiatur, auctoritate, exemplis ac ratione facile comprobatur. Testis itaque est Augustinus inquiring: Non dubito catechumenum catholicum, diuina caritate flagrantem, hæretico baptizato antepone-re. Testis est & diuus Bernardus, asserens, plus nocere falsum catholicum, quam si verus appareat hæreticus. Testis demum est doctissimus & sanctissimus prædecessor tuæ sanctitatis diuus Leo, dicens: *Quid autem iniquius est, quam impia sapere, & sapientioribus doctioribusque non credere? In hanc autem insipientiam cadunt, quicumque ad cognoscendam veritatem aliquo impediuntur obscuro, non ad propheticas voces, apostolicas literas, euangelicas auctoritates, sed ad semetipsos recurrunt, & ideo magistri erroris existunt, quia veritatis discipuli non fuerunt.*

1. Cor. 11.

1. Cor. 12.

1. Tim. 6.

2. Tim. 2.

Ibidem.

Perlege Apostolum ad Corinthios: Scissuras esse inter vos non laudo. Et infra: Deus temperauit corpus, ut non sit schisma in corpore, sed in idipsum pro inuicem sollicita sint membra. Et ad Timotheum: Si quis aliter docet, & non acquiescit sanis sermonibus Domini nostri Iesu Christi, superbus est, nihil sciens, & languens circa quæstiones & verborum pugnas. Et infra: Profana & vaniloquia deuota: multum enim proficiunt ad impietatem, & sermo eorum ut cancer serpit. Deinceps: Vanas & sine disciplina quæstiones deuota, sciens quia generant lites. Secundo loco, exempla magis mouentia sese nobis offerunt. Innocentius itaque tertius Othoni quarto a se primitus coronato, & de se deque Romanis ac vniuersali ecclesia pessime merito, imperium abstulit. Honorius item tertius Fridericum secundum ecclesiastica diuinaque instituta peruertentem, anathemate notatum, imperiali dignitate priuauit. Innocentius deinde quartus Fridericum tertium, ob eius infidias ac pontificum persecutionem, Siciliae Apuliaeque

ANNO
CHRISTI
1512.

que regno ac imperio exauctorauit. Bonifacius octauus Petro & Iacobo Columnensibus cardinalatum, Philippo Gallorum regnum ademit. Ioannes demum XXII. Ludouicum Bauariæ ducem, ecclesiæ rebellem ac schismaticum declarauit, sicuti suæ sanctitatis originales plumbatæ literæ ad prædecessorem meum Spalatensem archipræsulem, ac penes me existentes, apertissime demonstrant. Plurima alia schismatis, ac, qui pœnas luerunt, schismaticorum detestabilia exempla præterire me cogit ratio, quæ tertium sibi locum vendicauit. Schisma igitur ab animorum scissura, quæ obduratas mentes auersosque animos ab vniuersalis ecclesiæ vnitatem seiungit, appellari, nemo est qui ambigat. Vnitas vero ipsa nos, hoc est, Christicolos omnes in apostolica atque catholica ecclesia, ecclesiamque ipsam catholicam & apostolicam in nobis spiritali quodam dilectionis vinculo vnit, coniungit, confirmat. Ipsam autem ecclesiæ vnitatem sacri doctores in duobus consistere affirmarunt. Primo, in membrorum ecclesiæ, id est, fidelium adinuicem commixtione: secundo, in eorundem ordine ad vnum caput, Christi scilicet vicarium, sanctitatem tuam, sanctissime Iuli, iuxta Apostoli dictum ad Colossenses: *Inflatus sensu carnis suæ, Coloss. 2. & non tenens caput.* Inde merito inferitur, necessarioque concluditur, schismaticos illos appellari, qui summo pontifici subesse, membrisque ecclesiæ subiectis communicare recusant, renuunt, inficiantur. Et quia iure humano atque diuino sancitum est, per ea quemque puniri debere, per quæ peccat, ideo schismaticorum peccato duplici duplex pœna debet infligi. Altera, quia a fidelium communione se abdicarunt, merito excommunicari, id est, esse extra fidelium consuetudinem declarari debent. Altera vero, quia ecclesiæ capiti, hoc est, tuæ sanctitati subdi recusant, omni apostolico priuilegio & pontificio priuari promerentur. Quare, sacratissime pontifex, sapientissimi patres, persequimini, euellite, de medio auferte hæreticos ac schismaticos; manifestos, manifesta, acri & feruerrima punitione: occultos, solerti, vigilantia ac diligentissima indagatione, ne eueniat quod testatur diuus Hieronymus: & Deus auertat. Arius in Alexandria vna scintilla fuit: sed quoniam statim oppressus non est, eius

Concil. Tom. 34.

T

flamma per totum orbem * populata est. Resecandæ denique sunt putridæ carnes, & scabiosa ouisa caulis repellenda, ne tota domus, massa, corpus & pecora ardeant, corrumpantur, putrescant, intereant. Infidelitatis postremo tres sunt species, teste diuo Thoma, & vt eius verbis vtar, paganorum, quæ grauis est: Iudæorum, quæ grauior: Hæreticorum, quæ grauissima. Cum hæreticos præmiserim, ac deliberauerim, Iudæos dimittam, qui, apostolicis & prædecessorum tuæ sanctitatis, Gregorii, Alexandri, Clementis & Innocentii decretis, in sua obstinatione viuere permittuntur, in attestationem nostræ verissimæ redemptionis, in perpetuam erroris sui detestationem, in exemplum denique acerrimæ punitionis. Et quia ad id quod magis vrget, & me, imo omnes plurimum mouet, orationis nostræ finis se conuertit: dimittam plures barbaras nationes, quæ sua ac parentum suorum culpa Christum verum Deum & redemptorem nostrum ignorantes, varios nefandosque ritus seruant. Dimittam orientales fere omnes, qui potius ferinis quam humanis moribus vitam ducunt, & ad id quod ceruicibus nostris imminet, me conuertam. Sed equidem sine maximo dolore, sine singultibus, sine lacrymis, nec memorari, nec cogitare, nedum exprimere valeo immanissimam Turcarum rabiem & potentiam. Hi, vt optime nouit sanctitas tua, nostis & vos, patres amplissimi, a centum octoginta ferme annis, hoc est, ab Ottomano primo vsque ad * Pacietem præsentem vndecimum eorum principem, magnam Asiæ partem, & eam potiore, occupauere. Deinde Europæ non minorem cum maxima Christiani cruoris effusione vsurparunt, dilaniarunt, lacerarunt, duodecim imperiis & duodecim regnis vsurpatis, & quod formidabile est, imperium suum Dalmatiam & Liburniam vsque dilatauere, a quo quidem loco ad vrbes tuæ sanctitatis Picentinas vnus noctis spatio cõmodissime possunt transfretari, effrenata gens, immanissima, Christiano nomini inimicissima. Suo enim sordidissimo Mahumeto obsequium maximum se præstare putat, Christianos insequendo, dilaniando, occidendo. Et ne recenseam calamitates ab eisdem retroactis temporibus nobis illatas, vtpote vobis omnibus notas, considerate, patres, præsentis ærumnas Christi

ANNO
CHRISTI
1512.
* propa-
gata

* f. Bisi-
zetem

ANNO
CHRISTI
1512.

fidelium, in quos Turcæ crudelissime defæuiunt : filios a
 complexu parentum, infantes a matrum vberibus eri-
 piunt, vxores in virorum conspectu violant, virgines e
 matrum amplexu in hostilem libidinem rapiunt, senes
 parentes tamquam inutiles in filiorum oculis trucidant,
 iuuenes ficuti boues aratro iungunt, & terram vomere
 vertere cogunt. Sed quid pluribus opus est? Nulla in eis
 reperitur feminei sexus reuerentia, nulla puerilis atatis
 pietas, nulla senectutis miseratio. Hæc a me, sacratissi-
 me pontifex, sapientissimi patres, non tamquam audita
 vel lecta, sed certe visa, sunt repetita. Vidi ego oculis pro-
 priis, vidi, inquam, eos vsque ad suburbia archipræfulatus
 mei Spalatensis & illius miserimæ vrbis Spalati, depopu-
 lantes omnia, igni ferroque deuastantes, & in miserabi-
 lem captiuitatem vtriusque sexus filios tuæ sanctitatis &
 meos abducentes. Viderunt & hæc in vrbibus suis duode-
 cim suffraganei eiusdem sanctitatis tuæ & mei. Adest & lo-
 cupletissimus testis amplissimus totius Hungariæ primus
 archipræful Strigoniensis, qui proximis his elapsis diebus,
 intellecta immanissima eorumdem inuasiōne in nostrates,
 Dalmatiæ, Illyriæ, Croatiæ, Pannoniæ, imo totius re-
 ligionis Christianæ statum amarissime deploratus est. Sæ-
 pe, pater sanctissime, & sæpius ego (o me miserum & in-
 felicem) diuinis officiis assistens, coactus sum cappam in-
 dumenta que pontificia dimittere, arma sumere, ad vrbis
 portas percurrere, afflictum populum Spalatensem tua a-
 postolica benignitate mihi demandatum solari, animare,
 & aduersus sanguinem nostrum sitientes assurgere. Mi-
 serere itaque, sanctissime pater & domine, filiorum &
 seruorum tuorum, affer opem tam dura ferentibus, redi-
 me de miserabili seruitute, quos Christus benedictus suo
 preciosissimo sanguine a perpetua morte liberauit. Mise-
 remini & vos patres amplissimi, nec vos tutos idcirco
 existimetis, quia mansionem fortasse procul a Turcis for-
 titi estis. Nemo enim tam remotus est, quin reperiri
 queat. Si vicinum qui ante vos proximus est igni, in pericu-
 lo dimiseritis, dimissi eritis & vos a vicinis qui retro habi-
 tant. Tales nos esse oportet in alios, quales illos erga nos
 cupimus inuenire. Nolite Germani Gallorum auxilia spe-
 rare, nisi & vos Hungaris; nec vos Galli Hispanorum, nisi

Math. 7.

Germanis opem feratis. *Qua enim mensura mensi eritis, eadem remetietur & vobis.* Nec putet sanctitas tua, pater beatissime, vosque patres amplissimi, Turcas esse insuperabiles. Vinci possunt, & saepius victi sunt. Multitudinem qua potissimum vincunt, inermem ducunt, confisi perniciosissimis equis. Adde plurimos eorum subditos esse Christianos, Christianamque religionem ardentem amplecti, qui anhelanti ore sanctitatis tuae aduentum, auxilium, redemptionem, & e miserabili seruitute liberationem expectant. Scio ego, & certissime mihi promitto, (modo ceteri principes non deficiant, prout deficere non debent, si veri sunt Christiani, vt cupiunt appellari) sanctitas tua non deerit, quin tanto imminente periculo & praesentaneo morbo occurrat. Noui enim ego, imo totus orbis nouit, sacratissime pontifex, animi tui fidem, fortitudinem, sapientiam, liberalitatem, magnitudinem, qua tum in ceteris, tum in Dei ecclesia catholica & apostolica defendenda, augenda & conseruanda semper vsus es. In hoc etiam defensionis genere quam necessario, scio & certissime vobis promitto, sapientissimi patres, quod sanctitatis suae non maximus labor fidem, non formidolosum periculum fortitudinem, non denique expectata (quod absit) egestas liberalitatem extinguere poterit, quin sanctitas sua humani generis maximam partem fide redimat, fidei inimicos fortitudine expellat, Christi ecclesiam liberalitate amplificet. Quare, pietissime & misericordissime Deus, de excelso sancto tuo angustias nostras aspice. Nosti enim, quod praeter nominis tui gloriam, & dominici gregis salutem, nil aliud quaerit vox nostra. Memento Domine Iesu Christe, quod diuo Petro & successoribus eius regni caelorum clauas tradidisti. Ecce adest diui Petri successor Iulius, auctoritate non minor, vicarius tuus. Respice ad preces sanctitatis suae & nostras, & exaudi nos de excelso folio tuo. *Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, cito anticipent nos misericordiae tuae. Adiuna nos Deus salutaris noster, propter gloriam nominis tui, & propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum.* Respice benignis oculis super populum tuum. Da felicem cursum coeptis nostris, vt tandem reformata, aucta & stabilita ecclesia tua, maiestati tuae laudes gloriose cantemus, tibi perpetuo seruiamus, & omnis ter-

Psalm. 78.

ANNO
CHRISTI
1512.

ANNO CHRISTI 1512.
 ra, vna cum vicario tuo, patre & domino nostro Iulio, summo sanctissimoque pontifice, adoret te, & nomini tuo psallat in sæcula sæculorum. Amen.

S E S S I O II.

DIE Lunæ, septima supradicti mensis Maii fuit secunda sessio in supradicto loco. In qua fuerunt presentes infra scripti reuerendissimi domini cardinales, patriarchæ, archiepiscopi, episcopi, abbates, magistri generales ordinum, oratores principum, & alii illustrissimi domini, videlicet:

Episcopi cardinales.

Reuerendissimus dominus Raphael Ostiensis.
 Reuerendissimus dominus Dominicus Portuensis.
 Reuerendissimus dominus Iacobus Albanensis.
 Reuerendissimus dominus Marcus Prænestinus.

Presbyteri cardinales.

Reuerendissimus dominus Thomas tituli sancti Martini in montibus, Strigoniensis.
 Reuerendissimus dominus Nicolaus tituli sanctæ Priscæ, de Flisco.
 Reuerendissimus dominus Robertus tituli sanctæ Anastasiæ, Nannentensis.
 Reuerendissimus dominus Leonardus tituli sanctæ Sufannæ, Agenensis.
 Reuerendissimus dominus Christophorus tituli sanctæ Prædixis, Anglicus.
 Reuerendissimus dominus Antonius tituli sancti Vitalis, Sipontinus.
 Reuerendissimus dominus Petrus tituli sancti Eusebii, Anconitanus.
 Reuerendissimus dominus Achilles tituli sancti Sixti, Bononien-
 sis.
 Reuerendissimus dominus Bandinellus tituli sanctæ Sabinæ, de Saulis.

Diaconi cardinales.

Reuerendissimus dominus Alexander sancti Eustachii, Farnesius.
 Reuerendissimus dominus Ludouicus sanctæ Mariæ in Cosmedin, de Aragonia.
 Reuerendissimus dominus Alphonsus sancti Theodori, Senensis.